

DECYZJE

DECYZJA RADY (UE) 2016/394

z dnia 14 marca 2016 r.

w sprawie zakończenia procedury konsultacji z Republiką Burundi na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. ⁽¹⁾ i zmienioną w Wagadugu, Burkina Faso, w dniu 22 czerwca 2010 r. ⁽²⁾, (zwaną dalej „Umową o partnerstwie AKP–UE”), w szczególności jej art. 96,

uwzględniając Umowę wewnętrzną między przedstawicielami rządów państw członkowskich, zebranymi w Radzie, w sprawie przyjęcia środków i ustanowienia procedur w celu wykonania umowy o partnerstwie AKP–WE ⁽³⁾, w szczególności jej art. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej przedłożony w porozumieniu z Wysokim Przedstawicielem Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Republika Burundi nie respektuje zasadniczych elementów Umowy o partnerstwie AKP–UE przewidzianych w jej art. 9.
- (2) Zgodnie z art. 96 Umowy o partnerstwie AKP–UE, w dniu 8 grudnia 2015 r. rozpoczęto konsultacje z Republiką Burundi, w obecności przedstawicieli grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, w tym Unii Afrykańskiej, Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych.
- (3) W trakcie konsultacji przedstawiciele rządu Burundi przedłożyli propozycje zobowiązań. Propozycje te uznaje się za niezadowalające.
- (4) Należy w związku z tym podjąć decyzję o zakończeniu konsultacji prowadzonych na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie AKP–UE i przyjąć właściwe środki umożliwiające realizację wspomnianych zobowiązań,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Konsultacje podjęte z Republiką Burundi zgodnie z art. 96 Umowy o partnerstwie AKP–UE zostają niniejszym zakończone.

Artykuł 2

Środki wyszczególnione w piśmie znajdującym się w załączniku przyjmuje się jako właściwe środki zgodnie z art. 96 ust. 2 lit. c) Umowy o partnerstwie AKP–UE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 287 z 4.11.2010, s. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 376.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Niniejsza decyzja podlega regularnemu przeglądowi co najmniej co sześć miesięcy, o ile to możliwe na podstawie misji monitorujących Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, przy udziale służb Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 marca 2016 r.

W imieniu Rady
F. MOGHERINI
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK
PROJEKT PISMA

Szanowny Panie Prezydencie!

Unia Europejska uważa, że Republika Burundi nie respektuje szeregu elementó w zasadniczych określonych w art. 9 Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony, podpisanej w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. (zwanej dalej „Umową o partnerstwie AKP–UE”). Unia wielokrotnie wyrażała swoje zaniepokojenie nieprzestrzeganiem niektórych zasad dotyczących praw człowieka, zasad demokratycznych oraz zasady państwa prawa, między innymi w ramach zintensyfikowanego dialogu prowadzonego na mocy art. 8 Umowy o partnerstwie AKP–UE.

Dlatego właśnie Unia Europejska rozpoczęła konsultacje z rządem Burundi na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie AKP–UE, aby zbadać tę niepokojącą sytuację i możliwości jej rozwiązania.

Konsultacje rozpoczęły się w dniu 8 grudnia 2015 r. w Brukseli, po przyjęciu przez rząd Burundi zaproszenia Unii Europejskiej.

W trakcie spotkania strony omawiały środki, jakie są niezbędne dla zapewnienia szybkiego przywrócenia poszanowania zasad i wartości demokratycznych, praw człowieka i państwa prawa, w oparciu o zasadnicze elementy przewidziane w Umowie o partnerstwie AKP–UE i zasady określone w porozumieniu z Aruszy. Dyskusje i kontakty dotyczyły dziewięciu dziedzin, w których Unia Europejska oczekiwała od rządu Burundi szczególnych i konkretnych zobowiązań.

Unia Europejska przyjęła do wiadomości odpowiedzi strony burundyjskiej udzielone podczas konsultacji, dotyczące w szczególności:

- wznowienia działalności przez prywatne media i rozstrzygnięcia dotyczących ich sporów zgodnie z prawem prasowym,
- swobody wykonywania zawodu dziennikarza,
- wolności i bezpieczeństwa społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka,
- prowadzenia rozpoczętych postępowań sądowych zgodnie z zobowiązaniami, o jakie wnoszono w ramach zintensyfikowanego dialogu na podstawie art. 8 Umowy o partnerstwie AKP–UE,
- sytuacji więźniów zatrzymanych podczas manifestacji,
- przeprowadzenia postępowań w odniesieniu do domniemanych przypadków tortur i egzekucji pozaprawnych,
- zorganizowania – w porozumieniu ze Wspólnotą Wschodnioafrykańską i z Unią Afrykańską lub pod auspicjami innego organu międzynarodowego – dialogu narodowego umożliwiającego przywrócenie zasad demokracji,
- rozbrojenia i zlikwidowania, przy pomocy obserwatorów międzynarodowych, wszelkich organizacji zbrojnych innych niż policja państwowa i siły obrony,
- wdrożenia planu wyjścia z kryzysu według przyjętego harmonogramu.

W konkluzjach przyjętych po zakończeniu tych konsultacji Unia Europejska wskazała, że przyjęła do wiadomości wolę rządu Burundi w odniesieniu do udzielenia wyjaśnień i przyspieszenia niektórych procedur sądowych. Unia Europejska stwierdziła jednak równocześnie, że odpowiedzi udzielone przez przedstawicieli rządu Burundi nie pozwalają wyeliminować w pełni uchybień co do zasadniczych elementów jej partnerstwa z Republiką Burundi i nie stanowią satysfakcjonującej reakcji na decyzje Rady Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej z dnia 17 października i 13 listopada 2015 r.

W związku z tym strona europejska zdecydowała o zakończeniu konsultacji i przyjęciu właściwych środków na mocy art. 96 ust. 2 lit. c) Umowy o partnerstwie AKP–UE.

W miarę przywracania poszanowania zasadniczych elementów Umowy o partnerstwie AKP–UE następować będzie stopniowa normalizacja współpracy. W załączniku zawierającym tabelę zobowiązań wyszczególnione zostały zobowiązania, które dotyczą czterech obszernych dziedzin i których wypełnienie będzie oceniane równocześnie; wymieniono ponadto właściwe środki odpowiadające poczynionym postępom. Jak wynika z tej tabeli, Unia Europejska zamierza zrewidować i dostosować zasady finansowania i warunki wypłaty wsparcia udzielanego kontyngentowi burundyjskiemu biorącemu udział w misji AMISOM (finansowanej ze środków EFR w ramach Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce), w porozumieniu z Unią Afrykańską.

Unia Europejska zastrzega sobie prawo do zmiany przedmiotowych środków w zależności od zmian sytuacji politycznej i postępów w realizacji zobowiązań.

W ramach procedury na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie AKP–UE Unia Europejska będzie nadal uważnie śledzić sytuację w Burundi przez okres obowiązywania decyzji wydanej na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie AKP–UE. W tym okresie prowadzony będzie z rządem Burundi dialog mający pomóc w przywróceniu poszanowania zasadniczych elementów przewidzianych w Umowie o partnerstwie AKP–UE. Unia Europejska będzie regularnie dokonywać przeglądów sytuacji; pierwszego z nich dokona w ciągu sześciu miesięcy. Decyzja na mocy art. 96 będzie mogła zostać poddana przeglądowi przez Radę w świetle rozwoju sytuacji i wdrażania zobowiązań.

Łączymy wyrazy szczerego szacunku

W imieniu Rady
F. MOGHERINI
Przewodniczący

W imieniu Komisji
N. MIMICA
Komisarz

ZAŁĄCZNIK

TABELA ZOBOWIĄZAŃ

Zobowiązania rządu Burundi	Właściwe środki Unii Europejskiej
<p>Brak zobowiązań (sytuacja stwierdzona w momencie zakończenia konsultacji na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie AKP–UE): elementy zasadnicze przewidziane w art. 9 Umowy o partnerstwie AKP–UE, a mianowicie: (i) prawa człowieka; (ii) zasady demokratyczne oraz (iii) państwo prawa nie są respektowane.</p>	<p>Unia Europejska ⁽¹⁾ utrzymuje swoje wsparcie dla ludności Burundi. Będzie kontynuować finansowanie umów w trakcie realizacji oraz działań o charakterze pomocy nadzwyczajnej, będących bezpośrednim wsparciem dla ludności i społeczeństwa obywatelskiego, działań w ramach walki z ubóstwem oraz działań na rzecz zapewnienia dostępu do podstawowych usług.</p> <p>W tym kontekście dwa programy pomocy nadzwyczajnej (w zakresie dostępu do opieki zdrowotnej, którego budżet wynosi 40 mln EUR, oraz pomocy żywnościowej/na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, o budżecie w wysokości 15 mln EUR) zostaną przedstawione organom decyzyjnym Unii Europejskiej w celu zatwierdzenia. Przewiduje się, że realizacja tych projektów powierzona zostanie organizacjom pozarządowym lub agencjom międzynarodowym.</p> <p>Działania o charakterze humanitarnym (w tym wsparcie dla uchodźców) nadal będą realizowane na podstawie wykazanych potrzeb i pod warunkiem dostępu do ludności.</p> <p>Zawieszono natomiast wsparcie finansowe lub płatności (w tym wsparcie budżetowe) przeznaczone bezpośrednio dla organów administracyjnych lub instytucji burundyjskich.</p> <p>Zasady finansowania i warunki płatności wynagrodzeń dla żołnierzy burundyjskich biorących udział w misji AMISOM oraz pula środków przekazana rządowi Burundi na pokrycie kosztów wstępnego rozmieszczenia sił (finansowane ze środków EFR w ramach Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce) zostaną zrewidowane i skorygowane w porozumieniu z Unią Afrykańską.</p> <p>Programy na rzecz integracji regionalnej i ich finansowanie nie są objęte tymi środkami, niezależnie od warunków ich wdrażania.</p>
<p>Dziedziny, w których oczekuje się przyjęcia zobowiązań przez rząd Burundi, i odpowiadające im wskaźniki. Dziedziny te i odpowiadające im wskaźniki będą oceniane globalnie, w zależności od czynionych postępów.</p> <p>1. Porozumienie polityczne w sprawie planu wyjścia z kryzysu</p> <p>Oczekiwane zobowiązania</p> <p>1.1. Udział – w porozumieniu ze Wspólnotą Wschodnioafrykańską i z Unią Afrykańską lub pod auspicjami innego organu międzynarodowego – w dialogu umożliwiającym przywrócenie zasad demokracji.</p> <p>Wskaźnik:</p> <p>— Prowadzenie faktycznego pluralistycznego dialogu politycznego, obejmującego wszystkie struktury życia politycznego i prowadzonego według zasad określonych przez mediatora międzynarodowego w poszanowaniu niniejszej decyzji, a także prowadzącego do przyjęcia planu wyjścia z kryzysu lub do dowolnego rodzaju uzgodnionego i pokojowego rozwiązania kryzysu w poszanowaniu porozumienia z Aruszy, mających na celu powrót do państwa prawa i pluralistycznych rządów.</p>	<p>Poza programami już realizowanymi lub będącymi w trakcie wyłaniania, nieprzydzielone saldo 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) wynosi 322 mln EUR ⁽²⁾. Środki te pozostają dostępne dla Burundi i mogą zostać uruchomione w zależności od postępów w realizacji zobowiązań. W świetle oceny postępów i zobowiązań podjętych przez rząd burundyjski w odniesieniu do czterech kwestii (załagodzenie sytuacji, rozpatrywanie spraw sądowych, dialog polityczny i wdrożenie planu wyjścia z kryzysu) właściwe środki będą wprowadzane stopniowo, w następującym porządku:</p> <p>1. W zależności od poczynionych postępów, poza utrzymaniem bezpośredniego wsparcia dla grup społecznych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, właściwe służby Unii Europejskiej rozpatrzą indywidualnie konieczność przyjęcia zobowiązań finansowych pozwalających na wzmocnienie zdolności administracji i instytucji stosownie do pilności i adekwatności sytuacji.</p>

Zobowiązania rządu Burundi	Właściwe środki Unii Europejskiej
	<p>2. W przypadku większych postępów Unia Europejska oceni możliwość wypłacenia ostatniej transzy w ramach programu wsparcia budżetowego należącego do 10. EFR (maksymalnie 11,5 mln EUR).</p> <p>Przyjęcie projektów (poza wsparciem budżetowym) pierwotnie przewidziane na 2015 r. może zostać ponownie rozpatrzone.</p>
<p>1.2. Kontynuacja procesu rozbrajania przy wsparciu obserwatorów międzynarodowych; jedynie policja państwowa i siły obrony zajmują się utrzymaniem porządku publicznego przy poszanowaniu zasady państwa prawa.</p> <p>Wskaźnik:</p> <p>— Wykonanie decyzji Rady Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej dotyczących rozbrojenia (zwłaszcza decyzji z dnia 13 czerwca 2015 r. w sprawie rozmieszczenia ekspertów wojskowych) oraz rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ (zwłaszcza z dnia 12 listopada 2015 r.).</p>	<p>3. Aby przygotować plan wyjścia z kryzysu i zapewnić optymalne warunki jego realizacji, pełniejsze wdrożenie środków umożliwi ponowne uruchomienie komponentu dotyczącego sprawowania rządów w ramach krajowego programu orientacyjnego (KPO) należącego do 11. EFR oraz programu wsparcia budżetowego również należącego do 11. EFR.</p> <p>Uruchomiony zostanie zatem ponownie program przewidziany na 2016 r. w sektorze energii.</p> <p>4. Wdrożenie wszystkich środków umożliwi pełną realizację wszystkich programów i płatności ze strony Unii Europejskiej przewidzianych dla Burundi w ramach KPO należącego do 11. EFR (432 mln EUR).</p>
<p>2. Działania na rzecz załagodzenia sytuacji i otwarcia przestrzeni politycznej</p> <p>Oczekiwane zobowiązania</p> <p>2.1. Wznowienie działalności przez prywatne media i rozstrzygnięcie dotyczących ich sporów zgodnie z prawem prasowym.</p> <p>Wskaźnik:</p> <p>— Emisja niezależnych programów radiowych i telewizyjnych na obszarze całego kraju w celu zapewnienia pluralizmu informacji.</p> <p>2.2. Swoboda wykonywania zawodu dziennikarza przy zachowaniu pełnego bezpieczeństwa.</p> <p>Wskaźnik:</p> <p>— Konkretnie działania służące zwalczaniu zastraszania dziennikarzy,</p> <p>— Wszczęcie postępowań w sprawach dotyczących przemocy wobec dziennikarzy; traktowanie dziennikarzy zgodnie z przepisami prawa prasowego i z poszanowaniem wolności wypowiedzi.</p> <p>2.3. Wolność i bezpieczeństwo społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka.</p> <p>Wskaźnik:</p> <p>— Unieważnienie rozporządzenia z dnia 23 listopada 2015 r. o zawieszeniu działalności niektórych organizacji społeczeństwa obywatelskiego; zaniechanie zastraszania obrońców praw człowieka.</p>	
<p>3. Środki dotyczące spraw sądowych</p> <p>Oczekiwane zobowiązania</p> <p>3.1. Rozstrzygnięcie toczących się spraw sądowych, w tym spraw zgłoszonych w ramach zintensyfikowanego dialogu na mocy art. 8.</p>	

Zobowiązania rządu Burundi	Właściwe środki Unii Europejskiej
<p>Wskaźnik:</p> <p>— Wszczęcie postępowań apelacyjnych w wymienionych sprawach (MSD, F. Bamvuginyumvira, L. Ngendakumana) zgodnie z obowiązującymi zasadami i przy poszanowaniu prawa do obrony.</p> <p>3.2. Rozpatrzenie spraw więźniów zatrzymanych podczas manifestacji i rozruchów, które po nich nastąpiły, zgodnie z burundyjskim kodeksem karnym i standardami międzynarodowymi.</p> <p>Wskaźnik:</p> <p>— Przedstawienie aktów prawnych poświadczających zwolnienie manifestantów, którzy nie dopuścili się aktów przemocy, oraz unieważnienie ewentualnych wystawionych przeciwko nim nakazów aresztowania. Przesłuchanie przez sędziego wszystkich manifestantów, przeciw którym toczy się postępowanie, w terminach przewidzianych w prawie i zgodnie z przepisami prawa burundyjskiego, a także zgodnie ze standardami międzynarodowymi ratyfikowanymi przez Burundi w zakresie prawa do rzetelnego procesu sądowego.</p> <p>3.3. Przeprowadzenie postępowań w sprawie domniemanych przypadków tortur i egzekucji pozaprawnych oraz monitorowanie wdrażania ich wyników.</p> <p>Wskaźnik:</p> <p>— Publikacja wiarygodnych protokołów z postępowań prowadzonych przy udziale ekspertów międzynarodowych w odniesieniu do wszystkich domniemanych przypadków tortur, przemocy seksualnej, zaginięć i egzekucji pozaprawnych oraz przyjęcie środków skierowanych przeciwko osobom odpowiedzialnym za te czyny.</p>	
<p>4. Wdrożenie planu wyjścia z kryzysu</p> <p>Oczekiwane zobowiązanie</p> <p>Wdrożenie planu wyjścia z kryzysu według przyjętego harmonogramu.</p> <p>Wnioski przyjęte przez mediatora międzynarodowego oraz plan wyjścia z kryzysu są wdrażane zgodnie z harmonogramem i zasadami określonymi w tym planie.</p>	
<p>(¹) W tym Europejski Bank Inwestycyjny (EBI).</p> <p>(²) 55 mln EUR w ramach krajowego programu orientacyjnego należącego do 11. EFR zostało już uruchomionych w 2014 r., a całkowity budżet przygotowywanych obecnie dwóch projektów pomocy nadzwyczajnej dla ludności również wynosi 55 mln EUR.</p>	